

OHJEET METSÄSTYSKOIRIENJÄLJESTÄMISKOKEEN ARVOSTELEVALLE TUOMARILLE

1. YLEISTÄ

Metsästyskoirienjäljestämiskokeessa koiralla on mahdollisuus saavuttaa jäljestämisvalion (FIN JVA) arvo.

Tuomareiden tulee noudattaa sääntöjä ja ohjeita. Jäljestämisvalion arvo menettää merkityksensä mikäli 1. palkinto annetaan liian löysin perustein.

Tämän vuoksi osa-arvostelujen parhaat pisteet voidaan antaa vain erinomaisista suorituksista ja koko suorituksen on oltava kokonaisuudessaan erittäin hyvä, jotta koiralle voitaisiin antaa 1. palkinto.

Kokeen järjestäjä tai ylituomari eivät vastaa kokeen aikana koiralle aiheutuneista vahingoista.

2. ARVOSTELUOHJEET

2.1. Jäljestämishalukkuus 0 - 06 (a)

Tällä arvostelukohdalla todetaan koiran into verijälkeä kohtaan sekä sen halukkuus jäljestää. Tuomarin tulee seurata

myös ohjaajan työskentelyä.

- säilyttääkö koira halunsa seurata verijälkeä oma-aloitteisesti vai pitääkö ohjaajan jatkuvasti antaa kehotuksia

- liiallinen, monisanainen innostaminen on kiellettyä ja se on katsottava koiran ohjaamiseksi

Liian nopeaa koira on jarrutettava.

Parhaimmillaan jäljestämishalukkuus on silloin, kun koira jäljestää oma-aloitteisesti. Jäljestämishalukkuuden tulisi

mieluiten parantua loppua kohden ja antaa vaikutelma, että koira työskentelee itsenäisesti, halukkaasti ja äänettömästi.

2.2. Jäljestämisvarmuus 0 - 12 (b)

Jäljestämisvarmuudella ymmärretään kaikki ne toiminnot ja tavat, joiden avulla koira pysyy jäljellä tai siitä sivuun joutuessaan tietoisesti pyrkii löytämään jäljen ja löytää sen. Jäljestämisvarmuus on selvää näyttöä siitä, että koira on jatkuvasti selvillä jäljestämistehtävästään. Hyvä varmuus on todettavissa sillä, etteivät mitkään ulkoiset tekijät vähennä koiran kiinnostusta jälkeen. **Tuomarin tulisi aina pyrkiä havaitsemaan nämä vaikeasti todettavat jäljestämisvarmuuden näytöt.**

Tietoisien jälkitarkasti, hyvin etenevä koira osoittaa aina jäljestämisvarmuutta. Epävarma ja selvästi hidastunut eteneminen sekä harhailu jäljen välittömässä tuntumassa eivät osoita jäljestämisvarmuutta.

Jäljestämisvarmuus ei edellytä ehdotonta maavainuista työskentelyä. Esim. kova tuuli voi aiheuttaa koiran etenemistä jäljen sivussa. Arvostelussa tulee aina huomioida tuulen suunta.

Mikäli koira toistuvasti kadottaa jäljen, vaikka se löytäisikin jäljen omatoimisesti, on se katsottava virheeksi eikä maksimipisteitä voida antaa kohdista b (varmuus) ja c (etenevyys). Pistevahennykset suoritetaan tuomarin harkinnan mukaan.

2.3. Työskentelyn etenevyys 0 - 10 (c)

Etenevyys on parhaimmillaan, kun koira etenee tasaisesti, varmasti ja jälkitarkasti maastoon soveltuvaa kävelyvauhtia. Liian kova vauhti on katsottava virheeksi. Jatkuvien tarkistuslenkkien teko osoittaa epävarmuutta ja etenevyys kärsii. Puurtavaa työskentelyä on pidettävä pahana virheenä. (Koira kiertää esim. jäljen päällä, palaten hieman taaksepäin ja sivulle eikä pääse eteenpäin jäljestyksessä). Puurtavasti työskentelevää koira ei palkita 1. palkinnolla, sillä se vaikuttaa arvosteluun oleellisesti kohdissa

b) jäljestämisvarmuus,

c) työskentelyn etenevyys,

d) lähdön, kulmien, makauksien ja katkon selvittämiskyky

f) yleisvaikutelma.

Koiran katkonainen eteneminen "tippa tipalta" voi myös häiritä etenevyyttä, mikäli eteneminen on häiritsevän hidasta tai seisoskelevaa. Siihen voi vielä liittyä toistuva paluujäljen seuraaminen. Tällöinkään koira ei tule palkita 1. palkinnolla. Etenevyyden arvostelussa tulee ottaa huomioon myös maasto-olosuhteet.

2.4. Lähtö, kulmaukset, makaukset, katkon selvittämiskyky 0 - 14 (d)

Koiran ohjaajalle osoitetaan selvästi lähtömakausta ja jäljen kulkusuuntaa.

Koira voidaan ohjata suuntamerkillä asti (n. 10 m), jonka jälkeen koiran on aloitettava itsenäinen jäljestäminen.

Mikäli koira ei lähde jäljelle, annetaan sen yrittää n. 3 min., jonka jälkeen koe keskeytetään. Lähdön tulisi olla määrätietoinen.

Kulmauksilla ja makuilla tulee seurata koiran työskentelyn huolellisuutta. Tuomarin tulee olla selvillä kulmauksien, makauksien ja katkon sijainneista.

Koiran tulee jäljestää (oikaisematta) jäljen koko veritetty osuus.

Koiran tulee osoittaa makuut selvästi. Kulmilla hyväksytään suunnantarkastukset.

2.5. Käyttäytyminen kaadolla. 0 - 03 (e)

Kaadolla tuomarin on todettava, että koira omatoimisesti osoittaa kaadon esim.:

- nuuhkimalla
- nuolemalla
- omatoimisesti noutamalla
- puolustamalla/vartioimalla
- tai muuten

1. palkintoon vaaditaan, että koira menee oma-aloitteisesti kaadolle ja osoittaa sen selvästi, saaden tästä osasuorituksesta vähintään 2 pistettä.

Käyttäytymisestä kaadolla annetaan 0, jos koira:

- ei löydä kaatoa
- menee tarkoituksellisesti sen ohi
- pakenee ja pelkää kaatoa
- ei osoita kaatoa

Koiran ohjaajan tulee pysytellä jäljestämisenarun päässä koirasta ja mennä koiran luo vasta tuomarin luvalla. Kaatokäyttäytymisessä on koiran kiinnostus kaatoon ratkaiseva ja se on kirjattava arvosteluun.

2.6. Yleisvaikutelma 0 - 05 (f)

Yleisvaikutelmaa arvioitaessa tulee kiinnittää huomio koiran kokonaissuoritukseen.

1. palkintoa ei anneta koiralle jonka kokonaissuoritus ei ole erittäin hyvä, esim.:

- tuomari on osoittanut koiralle jäljen (hukka)
- ohjaaja on auttanut koiraa sääntöjen vastaisesti
- jälki on ollut liian lyhyt
- koiran työskentely on ollut puurtavaa
- koira osoittaa kaadon, mutta ei mene sen luo
- aikaa käytetty yli 45 min.

Laukauksensieto

Koiran ohjaaja vie koiran laukauksensietotestiin. Koiran laukauksensieto testataan kunkin kokeen alussa.

Hylätyn

koiran koe keskeytetään. Testi suoritetaan koiran ollessa paikallaan kytkettynä 6 metrin jälkinaruun.

- koiraa ei saa jättää käsken alle
- ohjaajat siirtyvät n. 10 metrin päähän koirasta
- laukaus ammutaan n. 25 metriä koirien edessä

Laukausta pelkäävä koira:

- + yrittää paeta tai kaivautua maahan
- + yrittää hakea turvaa ohjaajasta

Arvostelussa on huomioitava, että:

- + haku ja riistan etsiskely eivät ole arkuutta
- + hätkähtäminen ja ihmettely eivät ole myöskään arkuutta

Laukauksensiedon testaaminen suoritetaan välttäen aiheuttamasta riistalle turhaa häiriötä. Testissä on muutoinkin noudatettava erityistä varovaisuutta sekä huolehdittava siitä, että ampumiseen on asianmukaiset luvat.

Hukka

Koiran kadottaessa jäljen sallitaan sen etsiä sitä enintään 3 minuuttia. Mikäli jäljestys ei jatku em.

aikamäärän puitteissa, tuomari palauttakoon koiran jäljelle. **Hukaksi katsotaan aina tilanne, jossa tuomarin on osoitettava koiralle jälki.**

Mikäli koira on eksynyt jäljeltä eikä osoita aikomusta palata takaisin sille, ei annetusta aikamäärästä pidetä kiinni, vaan koira palautetaan jäljelle aikaisemmin ja sille tuomitaan hukka.

Hukan tapahduttua koiralle osoitetaan uusi alku jäljestämättömältä jäljen osuudelta.

Paluujäljen seuraaminen on tuomittava hukaksi, jos koira ei oma-aloitteisesti käänny takaisin paluujäljeltä sitä 20-30 metriä kuljettuaan.

Jäljestämisaika

Mikäli koiran eteneminen on hidasta ja tuomari toteaa, että niin hitaalla ja/tai epävarmalla työskentelyllä ei sääntöjen määrittelemän ajan puitteissa päästä jäljen loppuun, voi tuomari harkintansa mukaan keskeyttää koesuorituksen.

Arvostelu

Koiran arvostelussa tulee noudattaa ehdotonta puolueettomuutta. Kokeen tapahtumat on rekisteröitävä sellaisina kuin tuomari itse on ne nähnyt.

Koiralle tulee aina tehdä oikeutta. Mikäli ohjaaja tekee virheitä, jotka voidaan tulkita koiran ohjaamiseksi, tulee koiran pisteitä alentaa. Mikäli tuomari huomaa, että koira aiotaan auttaa sääntöjen vastaisesti, on tästä **heti** huomautettava ohjaajalle.

1. palkintoa ei tule antaa suorituksesta, jota koira ei ole tehnyt itsenäisesti. Mikäli jälki selvästi todetaan lyhyemmäksi kuin sääntöjen minimipituus edellyttää, ei koira voida palkita 1. palkinnolla.

Palkintosijaa määrittäessä tulee kiinnittää huomio koiran kokonaissuoritukseen ja työskentelyn virheettömyyteen.

Koiran tekemät virheet vaikuttavat useamman arvostelukohteen pistemäärään.

Sanallisen arvostelun tulee aina vastata kokeesta annettuja arvostelupisteitä ja palkintosijaa.

Koirakohtaisiin arvosteluihin (tekstiin) ei merkitä tapahtumien kellonaikoja.

Koiran arvostelu tulee aina suorittaa rakentavassa hengessä.

Arvostelun voi muodostaa seuraavien asioiden pohjalta:

- lähtö
- työskentelytapa (maa-/ilmavainuinen)
- jäljestämishalukkuus
- jäljestämisvarmuus
- työskentelyn etenevyys
- kulmauksien, makauksien ja katkon selvittämiskyky
- käyttäytyminen kaadolla
- yleisvaikutelma jälkikoirana
- riistahavainnot ja muut mahdolliset häiriöt jäljellä
- muut tuomarin harkinnanvaraiset asiat